

Privremena verzija

PRESUDA SUDA (drugo vije?e)

7. travnja 2022.(*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Oporezivanje – ?lanci 63. i 65. UFEU-a – Slobodno kretanje kapitala – Ograni?enja – Porez na prihod pravnih osoba – Oslobo?enje investicijskih fondova od poreza – Uvjeti za oslobo?enje od poreza – Uvjet koji se odnosi na osnivanje fonda u skladu s ugovornim odnosom”

U predmetu C-342/20,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju ?lanka 267. UFEU-a, koji je uputio Helsingin hallinto-oikeus (Upravni sud u Helsinkiju, Finska), odlukom od 9. srpnja 2020., koju je Sud zaprimio 23. srpnja 2020., u postupku

A SCPI

uz sudjelovanje:

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö,

SUD (drugo vije?e),

u sastavu: A. Arabadjiev, predsjednik prvog vije?a, u svojstvu predsjednika drugog vije?a, I. Ziemele (izvjestiteljica), T. von Danwitz, P. G. Xuereb i A. Kumin, suci,

nezavisni odvjetnik: H. Saugmandsgaard Øe,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimaju?i u obzir pisani postupak,

uzimaju?i u obzir o?itovanja koja su podnijeli:

– za finsku vladu, H. Leppo, A. Laine i S. Hartikainen, a zatim H. Leppo i A. Laine, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, W. Roels i I. Koskinen, a zatim W. Roels, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 6. listopada 2021.,

donosi sljede?u

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tuma?enje ?lanaka 49., 63. i 65. UFEU-a.

2 Zahtjev je upu?en u okviru postupka koji je pokrenulo društvo A SCPI, osnovano u skladu s francuskim pravom, u pogledu prethodnog poreznog mišljenja Verohallinta (Porezna uprava, Finska) od 13. lipnja 2019. u vezi s oporezivanjem prihodâ od najamnine i dobiti od otu?enja

nekretnina koje se nalaze u Finskoj te dionica društava vlasnika nekretnina koje se nalaze u Finskoj, a koje je društvo A ostvarilo u poreznim razdobljima 2019. i 2020. (u dalnjem tekstu: mišljenje od 13. lipnja 2019.).

Pravni okvir

Pravo Unije

3 ?lankom 1. stavcima 1. do 3. Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vije?a od 13. srpnja 2009. o uskla?ivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajedni?ka ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL 2009., L 302, str. 32.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 3., str. 213. i ispravci SL 2014., L 281, str. 10. i SL 2014., L 288, str. 6.) predvi?a se:

„1. Ova Direktiva primjenjuje se na subjekte za zajedni?ka ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) koji su osnovani na teritoriju država ?lanica.

2. Za potrebe ove Direktive, i podložno ?lanku 3., UCITS ozna?uje subjekt:

(a) ?iji je jedini cilj zajedni?ko ulaganje sredstava, prikupljenih od javnosti, u prenosive vrijednosne papire ili u drugu likvidnu finansijsku imovinu, navedenu u ?lanku 50. stavku 1., te koji posluje prema na?elu razdiobe rizika; i

(b) ?iji se udjeli, na zahtjev imatelja udjela, otkupljuju ili ispla?uju, izravno ili neizravno, iz imovine tog subjekta. Radnje koje UCITS poduzima kako bi osigurao da se tržišna vrijednost njegovih udjela ne razlikuje zna?ajno od njihove neto vrijednosti imovine smatraju se ekvivalentnim takvom otkupu ili isplati.

Države ?lanice mogu dopustiti da se UCITS sastoji od nekoliko investicijskih dijelova.

3. Društva iz stavka 2. mogu biti osnovana u skladu s ugovornim odnosom (kao investicijski fondovi kojima upravljaju društva za upravljanje), uzajamnim odnosom (kao uzajamni investicijski fondovi) ili u skladu sa statutom (društva za investicije).

[...]"

4 ?lankom 2. stavcima 1. i 2. Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vije?a od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL 2011., L 174, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 6., str. 47.) odre?uje se:

„1. Sukladno stavku 3. ovog ?lanka i ?lanku 3., ova se Direktiva primjenjuje na:

(a) UAIF-e u EU koji upravljaju s jednim ili više [alternativnih investicijskih fondova (AIF-a)] bez obzira jesu li takvi AIF-i AIF-i u EU ili AIF-i izvan EU;

(b) UAIF-e izvan EU koji upravljaju s jednim ili više AIF-a u EU; i

(c) UAIF-e izvan EU koji trguju jednim ili više AIF-a u Uniji, bez obzira na to jesu li takvi AIF-i AIF-i u EU ili AIF-i izvan EU.

2. U smislu stavka 1. sljede?e je irelevantno:

(a) je li AIF otvorenog ili zatvorenog tipa;

(b) je li AIF osnovan u skladu s ugovornim odnosom, uzajamnim odnosom, u skladu sa statutom ili ima neki drugi pravni oblik;

(c) pravna struktura UAIF-a.”

5 U skladu s ?lankom 4. stavkom 1. to?kom (a) te direktive:

„ [...] primjenjuju se sljede?e definicije:

(a) „AIF-?i” zna?i subjekti za zajedni?ka ulaganja, uklju?uju?i njihovi investicijski dijelovi koji:

i. prikupljaju sredstva od brojnih ulagatelja s namjerom da ih ulože u skladu s utvr?enom politikom ulaganja u korist tih ulagatelja; i

ii. ne zahtijevaju odobrenje za rad u skladu s ?lankom 5. Direktive 2009/65/EZ”.

Finsko pravo

6 U skladu s ?lankom 3. to?kom 4. tuloverolakija 1535/1992 (Zakon o porezu na dohodak (1535/1992)) od 30. prosinca 1992., kako je izmijenjen Zakonom br. 528/2019 od 12. travnja 2019. (u dalnjem tekstu: Zakon o porezu na dohodak), u smislu tog zakona „subjekt” je, me?u ostalim, dioni?ko društvo, investicijski fondovi i posebni investicijski fondovi.

7 U skladu s ?lankom 9. prvim stavkom 1. to?kom 2. Zakona o porezu na dohodak, fizi?ke osobe koje tijekom poreznog razdoblja nemaju domicil u Finskoj, kao i inozemni subjekti, obvezni su pla?ati porez na prihode koje su ostvarile u Finskoj.

8 ?lanak 10. tog zakona odre?uje:

„Prihodi ostvareni u Finskoj uklju?uju:

(1) prihode od nekretnina koje se nalaze u Finskoj ili od prostora, ostvarene na temelju dionica finskih dioni?kih stambenih društava ili drugih dioni?kih društava, odnosno, na temelju ?lanstva u finskoj stambenoj ili drugoj zadruzi;

[...]

(6) dividende, višak koji je ostvarila zadruga ili drugi prihod koji je usporediv s time, a koji je ostvarilo finsko dioni?ko društvo, zadruga ili drugi subjekt, te udjeli u dobiti finske grupe;

[...]

(10) dobit ostvarena otu?enjem nekretnine koja se nalazi u Finskoj ili od dionica ili udjela u finskom stambenom dioni?kom društvu, nekom drugom dioni?kom društvu ili zadruzi, u kojem se više od 50 % ukupne imovine sastoji od jedne ili više nekretnina koje se nalaze u Finskoj.”

9 U prvom, drugom, ?etvrtom i sedmom stavku ?lanka 20.a navedenog zakona, primjenjivog od 1. sije?nja 2020., predvi?a se:

„Investicijski fondovi u smislu ?lanka 2. prvog stavka to?ke 2. iz poglavљa 1. sijoitusrahastolakija 213/2019 (Zakon o investicijskim fondovima (213/2019)) i s njima usporedivi otvoreni inozemni investicijski fondovi koji su osnovani na temelju ugovornog odnosa, a koji imaju barem 30 imatelja udjela, oslobo?eni su od poreza na dohodak.

Odredbe iz prvog stavka koje se odnose na oslobođenje investicijskih fondova od poreza primjenjuju se i na posebne investicijske fondove u smislu ?lanka 1. drugog stavka iz poglavlja 2. vajtohtorahastojen hoitajista annetu lakija 162/2014 (Zakon o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova (162/2014)) i na usporedive posebne inozemne investicijske fondove koji se osnivaju na temelju ugovornog odnosa ako su ti fondovi otvoreni i imaju barem 30 imatelja udjela.

[...]

Oslobođenje posebnog investicijskog fonda od poreza u smislu ?lanka 1. stavka 2. iz poglavlja 2. Zakona o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova, odnosno, usporedivog posebnog investicijskog inozemnog fonda osnovanog na temelju ugovornog odnosa, koji svoja sredstva uglavnom ulaže u nekretnine i vrijednosne papire koji se odnose na nekretnine na na?in naveden u ?lanku 4. poglavlju 16.a navedenog zakona, uvjetovano je time da taj fond imateljima svojih udjela godišnje dodijeli barem tri ?etvrtine dobiti ostvarene u poreznom razdoblju, ne uzimaju?i pritom u obzir neostvarena pove?anja vrijednosti.

[...]

Ako se investicijski ili posebni investicijski fond sastoji od dvaju ili više investicijskih dijelova, na te se dijelove primjenjuju odredbe o investicijskim fondovima ili posebnim investicijskim fondovima.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

10 Društvo A je društvo za ulaganje u nekretnine s promjenjivim kapitalom, osnovano u skladu s francuskim pravom, koje ulaže u nekretnine koje se nalaze na europodru?ju, a iznajmljuju poduzetnicima. Kao alternativni investicijski fond u smislu ?lanka 4. stavka 1. to?ke (a) Direktive 2011/61, društvo A podliježe nadzoru Autorité des marchés financiers (Nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, Francuska).

11 Društvo A Asset Management SAS, pojednostavljeno dioni?ko društvo osnovano u skladu s francuskim pravom, upravlja društvom A i donosi sve odluke u vezi s njim. Ta dva društva imaju svoje registrirano sjedište u Francuskoj i nemaju nijednu poslovnu jedinicu u Finskoj.

12 Ulaga?i koji su upisali udjele društva A na godišnjoj razini ostvaruju prinos koji odgovara neto najamnini i drugim finansijskim prihodima koje ostvari društvo A. Glavna skupština tog društva odlu?uje o raspodjeli dobiti.

13 Društvo A je u Francuskoj porezno transparentan subjekt koji ne podliježe porezu na dohodak. Ulagatelji su ti koji su obveznici poreza na prihode ste?ene od prinosa iz udjela društva A i od prodaje ili otkupa tih udjela.

14 Društvo A je u lipnju 2019. namjeravalo potpisati ugovor o kupnji dionica dvaju uzajamnih dioni?kih društava za poslovanje nekretninama sa sjedištem u Finskoj, koja su vlasnici dviju poslovnih zgrada koje se nalaze u toj državi ?lanici i koje je društvo A planiralo iznajmljivati tijekom najmanje pet godina. Društvo A planiralo je realizirati i druga takva ulaganja u nekretnine ili izravno ste?i zgrade u Finskoj.

15 Kako bi doznalo oporezuju li se prihodi i dobit iz tih ulaganja u Finskoj, društvo A je poreznoj upravi podnijelo zahtjev za obvezuju?e prethodno porezno mišljenje za porezna razdoblja 2019. i 2020.

16 Porezna je uprava mišljenjem od 13. lipnja 2019. u pogledu poreznog razdoblja 2019. smatrala da se za društvo A, na temelju poreznih odredaba na snazi tijekom tog poreznog

razdoblja, moglo, zbog njegovih bitnih obilježja, smatrati da je u situaciji usporedivoj sa situacijom investicijskog fonda u smislu ?lanka 3. to?ke 4. Zakona o porezu na dohodak. Ta je uprava stoga smatrala da su prihodi koje društvo A ostvari u Finskoj a koji potje?u od najma ili prodaje nekretnina koje se nalaze u toj državi ?lanici te od otu?enja dionica dioni?kih društava vlasnika zgrada koje se nalaze u toj državi ?lanici oslobo?eni od poreza na dohodak.

17 Suprotno tomu, kad je rije? o poreznom razdoblju 2020., porezna je uprava smatrala, na temelju izmjena Zakona o porezu na dohodak primjenjivih od 1. sije?nja 2020., da društvo A, kao društvo s promjenjivim kapitalom, nije trebalo izjedna?iti s investicijskim fondom osnovanim u skladu s ugovornim odnosom iz ?lanka 20.a navedenog zakona, nego s dioni?kim društvom osnovanim u skladu s finskim pravom.

18 Poslijedi?no, ta je uprava smatrala da se, tijekom poreznog razdoblja 2020., prihodi koje je društvo A ostvarilo u Finskoj i koji potje?u od najma ili prodaje nekretnina koje se nalaze u toj državi ?lanici te od otu?enja dionica dioni?kih društava vlasnika zgrada koje se nalaze u toj državi ?lanici, oporezuju u Finskoj na temelju ?lanka 10. to?aka 1., 6. i 10. te ?lanka 20.a prvog stavka Zakona o porezu na dohodak.

19 Društvo A je Helsingin hallinto-oikeusu (Upravni sud u Helsinki, Finska), sudu koji je uputio zahtjev, podnijelo tužbu protiv mišljenja od 13. lipnja 2019. zbog toga što se njime odbilo priznati oslobo?enje od poreza u odnosu na prihode od nekretnina, koji potje?u iz Finske, tijekom poreznog razdoblja 2020. U okviru te tužbe društvo A isti?e da je ?lanak 20. Zakona o porezu na dohodak u suprotnosti s pravom Unije i smatra da su, neovisno o tomu što je osnovano u skladu sa statutom, kako je predvi?eno francuskim zakonodavstvom o investicijskim fondovima, njegova funkcionalna obilježja usporediva s onima finskog investicijskog fonda oslobo?enog od poreza na dohodak.

20 Veronsaajien oikeudentalvantayksikkö (Tijelo za zaštitu prava primatelja poreznih prihoda, Finska) smatra da se, u nedostatku uskla?ivanja oblika u kojima se mogu osnivati subjekti za zajedni?ka ulaganja na razini Unije i pravila o oporezivanju njihovih prihoda, nacionalne mјere kojima se ure?uje oporezivanje subjekata za zajedni?ka ulaganja i oblici, na?ini funkcioniranja ili djelatnosti tih subjekata mogu razlikovati od jedne do druge države ?lanice. Smatra da društvo A ne ispunjava uvjete predvi?ene u ?lanku 20.a ?etvrtom stavku Zakona o porezu na dohodak da bi se moglo koristiti oslobo?enjem od poreza na dohodak, kojim se to oslobo?enje od poreza dodjeljuje samo fondovima osnovanim na temelju ugovora.

21 Sud koji je uputio zahtjev utvr?uje da iz odluke od 13. lipnja 2019. proizlazi da se, zbog stupanja na snagu, od 1. sije?nja 2020., ?lanka 20.a Zakona o porezu na dohodak, društvo A više ne može izjedna?avati s finskim investicijskim fondom oslobo?enim od poreza na dohodak, nego se ubudu?e njegovi prihodi od nekretnina ostvareni u Finskoj oporezuju.

22 Sud koji je uputio zahtjev navodi da iz pripremnih akata koji su prethodili donošenju ?lanka 20.a Zakona o porezu na dohodak proizlazi da je namjera nacionalnog zakonodavca bila, me?u ostalim, da precizno utvrdi slu?ajeve u kojima se inozemni fond mora izjedna?iti s finskim fondom oslobo?enim od poreza, neovisno o tome je li rije? o investicijskom fondu ili posebnom investicijskom fondu, a sve u svrhu poboljšanja predvidljivosti oporezivanja, pove?anja pravne sigurnosti i uklanjanja administrativnih optere?enja.

23 Smatra i da je i nacionalni zakonodavac, time što je finske i inozemne fondove stavio u isti položaj, želio osigurati nenarušeno tržišno natjecanje. Mišljenja je da je, u nedostatku definicije pojma investicijskog fonda, op?a priroda nacionalnih poreznih odredaba, u prošlosti, doprinosila olakšavanju izjedna?avanja inozemnih fondova s finskim investicijskim fondovima, iako potonji nisu nužno, u inozemstvu, uživali jednak tretman, nego su ?ak podlijegali strožem zakonodavstvu.

24 Prema mišljenju tog suda, izmjenama koje je donio zakonodavac ne nastoji se dovesti u pitanje pravilo u skladu s kojim porezni tretman u Finskoj ovisi o pravnom obliku ulaga?kog instrumenta, nego u?initi porezno zakonodavstvo preciznijim kad je rije? o situaciji fondova osnovanih u skladu s ugovornim odnosom, bez obzira na to jesu li rezidentni ili nerezidentni, a da se pritom ipak ne proširi primjena oslobo?enja od poreza na druge oblike subjekata za zajedni?ka ulaganja. Taj sud naglašava i da se, u skladu s finskim zakonodavstvom koje se primjenjuje na investicijske fondove, investicijski fondovi mogu osnovati samo na temelju ugovora.

25 Sud koji je uputio zahtjev stoga smatra da mora odgovoriti na pitanje o tome treba li se društvo A, za potrebe poreznog razdoblja 2020., izjedna?iti s finskim investicijskim fondovima oslobo?enima od poreza na prihode ostvarene Finskoj ili ono treba platiti porez po odbitku na prihode od najamnine i na dobiti od djelatnosti u vezi s nekretninama u toj državi ?lanici.

26 Konkretno, taj se sud pita protivi li se ?lanima 49., 63. i 65. UFEU-a ?lanak 20.a Zakona o porezu na dohodak, u skladu s kojim se samo otvoreni inozemni investicijski fondovi, osnovani na temelju ugovornog odnosa, izjedna?avaju s finskim investicijskim fondovima oslobo?enima od poreza na dohodak tako da se, na primjer, investicijski fondovi osnovani u obliku društva, kao što je to društvo A, više ne mogu, nakon stupanja na snagu ?lanka 20.a Zakona o porezu na dohodak, izjedna?avati s finskim investicijskim fondovima oslobo?enima od poreza.

27 U tim je okolnostima Helsingin hallinto-oikeus (Upravni sud u Helsinkiju) odlu?io prekinuti postupak i uputiti Sudu sljede?e prethodno pitanje:

„Treba li ?lanke 49., 63. i 65. UFEU-a tuma?iti na na?in da im se protivi nacionalno zakonodavstvo u skladu s kojim se isklju?ivo inozemni otvoreni investicijski fondovi osnovani na temelju ugovornog odnosa mogu izjedna?iti s finskim investicijskim fondom koji je oslobo?en od poreza na dohodak, zbog ?ega inozemni investicijski fondovi, koji prema pravnom obliku nisu osnovani na temelju ugovornog odnosa, u Finskoj podliježu pla?anju poreza po odbitku iako izme?u situacije tih investicijskih fondova i situacije finskih investicijskih fondova nema drugih zna?ajnih objektivnih razlika?”

O prethodnom pitanju

Uvodne napomene

28 Najprije valja istaknuti to da se glavni postupak odnosi na mogu?nost tužitelja iz glavnog postupka – koji je alternativni investicijski fond u smislu Direktive 2011/61, koji je u Francuskoj osnovan u obliku društva koje nije obveznik poreza na dohodak i na kojega se u toj državi ?lanici primjenjuje sustav porezne transparentnosti – da u Finskoj ostvaruje oslobo?enje od poreza na dohodak u odnosu na prihode od najamnine i dobiti od otu?enja nekretnina te dionica dioni?kih društava za poslovanje nekretninama, ste?ene u toj državi ?lanici.

29 U skladu s mišljenjem od 13. lipnja 2019., navedeni su prihodi, oslobođeni od poreza tijekom poreznog razdoblja 2019., postali oporezivi za porezno razdoblje 2020. zbog stupanja na snagu ?lanka 20.a Zakona o porezu na dohodak i to, osobito, uzimaju?i u obzir ?injenicu da tužitelj iz glavnog postupka nije osnovan u skladu s ugovornim odnosom, nego u skladu sa statutom.

30 Nadalje, valja pojasniti da, u skladu s objašnjenjima koja je pružila finska vlada, s jedne strane, pojam „investicijski fond”, u smislu Zakona o investicijskim fondovima (213/2019), označava samo UCITS u smislu Direktive 2009/65, koji je osnovan u skladu s ugovornim odnosom. Pojam „posebni investicijski fond”, u smislu Zakona o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova (162/2014), označava jedan od pravnih oblika alternativnih investicijskih fondova iz Direktive 2011/61 te se tako?er odnosi samo na fondove osnovane u skladu s ugovornim odnosom. S druge strane, alternativni investicijski fond, u smislu Direktive 2011/61, može se u Finskoj osnovati i u skladu sa statutom i može ulagati u nekretnine, a da se pritom ipak ne koristi oslobođenjem od poreza predvi?enima u ?lanku 20.a Zakona o porezu na dohodak.

31 Naposljetu, u skladu s ?lankom 20.a ?etvrtim stavkom Zakona o porezu na dohodak, oslobođenje od poreza na dohodak dodjeljuje se posebnom investicijskom fondu, u smislu Zakona o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova (162/2014), odnosno, usporedivom posebnom inozemnom investicijskom fondu, osnovanom na temelju ugovornog odnosa, koji svoja sredstva uglavnom ulaže u nekretnine i vrijednosne papire koji se odnose na nekretnine, pod uvjetom da taj fond svojim imateljima udjela godišnje raspodijeli barem tri ?etvrtine dobiti ostvarene u poslovnoj godini, a da se pritom ne uzimaju u obzir neostvarena pove?anja vrijednosti.

32 Ne izjašnjavaju?i se o tome je li društvo A poštovalo taj uvjet u vezi s minimalnom godišnjom raspodjelom dobiti, sud koji je uputio zahtjev isti?e da je situacija tog društva usporediva sa situacijom rezidentnog investicijskog fonda, osim ?injenice da je osnovano u skladu sa statutom. Prethodno se pitanje odnosi isklju?ivo na potonji element.

33 Stoga valja smatrati da sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjem u biti pita treba li ?lanke 49., 63. i 65. UFEU-a tuma?iti na na?in da im se protivi nacionalno zakonodavstvo kojim se – time što se njime korištenje oslobođenjem od poreza u odnosu na prihode od najamnine i na dobit od otu?enja nekretnina ili dionica dioni?kih društava koja su vlasnici nekretnina ograničava samo na investicijske fondove osnovane u skladu s ugovornim odnosom – iz korištenja tim oslobođenjem isklju?uje nerezidentni alternativni investicijski fond osnovan u skladu sa statutom, iako potonji fond, koji se u državi ?lanici u kojoj ima sjedište koristi sustavom porezne transparentnosti, nije obveznik poreza na dohodak u toj državi ?lanici.

Primjenjiva sloboda kretanja

34 Budu?i da se prethodno pitanje odnosi istodobno na odredbe UFEU-a o slobodi poslovnog nastana i slobodnom kretanju kapitala, valja utvrditi o kojoj je slobodi rije? u glavnom postupku (presuda od 6. ožujka 2018., SEGRO i Horváth, C-52/16 i C-113/16, EU:C:2018:157, t. 52. i navedena sudska praksa).

35 U tom pogledu, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da, kako bi se utvrdilo je li nacionalno zakonodavstvo obuhva?eno jednom ili drugom temeljnom slobodom zajam?enom UFEU?om, valja uzeti u obzir predmet propisa o kojem je rije? (presuda od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 28. i navedena sudska praksa).

36 Kada predmet tog zakonodavstva ne omogu?uje utvrditi je li ono uglavnom obuhva?eno ?lankom 49. UFEU?a ili ?lankom 63. UFEU?a, Sud, kako bi utvrdio ulazi li situacija u glavnom postupku u podru?je jedne ili druge odredbe, mora uzeti u obzir ?injeni?ne elemente konkretnog

predmeta (presuda od 11. lipnja 2020., KOB, C-206/19, EU:C:2020:463, t. 25. i navedena sudska praksa).

37 Usto, kada se nacionalna mjera odnosi ujedno i na slobodno pružanje usluga i na slobodno kretanje kapitala, Sud ispituje predmetnu mjeru na?elno samo s obzirom na jednu od tih dviju sloboda, ako se u okolnostima glavnog postupka pokaže da je jedna od njih posve sporedna u odnosu na drugu te da joj može biti pridružena (vidjeti po analogiji presudu od 30. travnja 2020., Société Générale, C-565/18, EU:C:2020:318, t. 19. i navedenu sudsku praksu).

38 U ovom slu?aju, nacionalno zakonodavstvo o kojem je rije? u glavnom postupku odnosi se na oslobo?enje od poreza dodijeljeno investicijskim fondovima osnovanima u skladu s ugovornim odnosom, koji ponajprije ulažu u nekretnine ili u vrijednosne papire koji se odnose na nekretnine.

39 Me?utim, kao prvo, kad je rije? o ulaganjima u nekretnine, prema ustaljenoj sudskej praksi, nacionalne mjere koje se odnose na transakcije kojima nerezidenti obavljaju takva ulaganja na državnom podru?ju države ?lanice mogu potpadati pod ?lanka 49. UFEU?a, koji se odnosi na slobodu poslovnog nastana, i pod ?lanka 63. UFEU?a, koji se odnosi na slobodno kretanje kapitala (presuda od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 29.).

40 Naime, s jedne strane, kretanje kapitala podrazumijeva transakcije kojima nerezidenti vrše ulaganja u nekretnine na podru?ju neke države ?lanice, kao što to proizlazi iz nomenklature kretanja kapitala iz Priloga I. Direktivi Vije?a 88/361/EEZ od 24. lipnja 1988. za provedbu ?lanka 67. Ugovora (SL 1988., L 178, str. 5.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 10., svezak 3., str. 7.), pri ?emu ta nomenklatura i dalje ima indikativnu vrijednost za definiranje pojma kretanja kapitala (presuda od 6. ožujka 2018., SEGRO i Horváth, C-52/16 i C-113/16, EU:C:2018:157, t. 56. i navedena sudska praksa).

41 S druge strane, pravo stjecanja, iskorištavanja i raspolaganja nekretninama na podru?ju druge države ?lanice, koje nužno nadopunjuje slobodu poslovnog nastana, dovodi prilikom svoje provedbe do kretanja kapitala (presuda od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 30. i navedena sudska praksa).

42 S obzirom na to, kako bi se mogle primijeniti odredbe o pravu poslovnog nastana, na?elno je potrebno da je osigurana trajna prisutnost u državi ?lanici doma?ini i, u slu?aju stjecanja i posjedovanja nekretnina, da je upravljanje tom imovinom aktivno (presuda od 14. rujna 2006., Centro di Musicologia Walter Stauffer, C-386/04, EU:C:2006:568, t. 19.).

43 Me?utim, u konkretnom slu?aju, iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da društvo A ne raspolaže ni poslovnim prostorima ni drugim poslovnim jedinicama u Finskoj iz kojih bi, makar djelomi?no, upravljala svojim ulaganjima u nekretnine u Finskoj ili donosila odluke o potonjima.

44 Kao drugo, kad je rije? o sudjelovanju u vlasni?kom kapitalu društava kapitala, iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da porezni tretman dividendi koje ispla?uju takva društva može biti predmet ne samo ?lanka 63. UFEU?a, nego i ?lanka 49. UFEU?a (vidjeti u tom smislu presudu od 20. rujna 2018., EV, C-685/16, EU:C:2018:743, t. 33. i navedenu sudsku praksu).

45 S tim je u vezi Sud ve? zauzeo stajalište prema kojem nacionalni zakoni koji se primjenjuju samo na udjele koji omogu?uju izvršavanje konkretnog utjecaja na odluke nekog trgova?kog društva ili odre?ivanje njegovih djelatnosti potпадaju u podru?je primjene ?lanka 49. UFEU?a, koji se odnosi na slobodu poslovnog nastana. Nasuprot tomu, nacionalne odredbe koje se primjenjuju na udjele koji se stje?u samo radi financijskog ulaganja, bez namjere izvršavanja utjecaja na upravljanje i kontrolu nad poduze?em, moraju se razmotriti isklju?ivo s obzirom na slobodno

kretanje kapitala (presuda od 13. ožujka 2014., Bouanich, C-375/12, EU:C:2014:138, t. 28. i navedena sudska praksa).

46 Međutim, kao što je to navedeno u točki 38. ove presude, predmet zakonodavstva o kojemu je riječ u glavnom postupku je porezni tretman prihoda koji potječe iz ulaganja u nekretnine, a koja poduzimaju subjekti za zajednička ulaganja.

47 Ne isključujući iz svojeg područja primjene situacije koje potпадaju pod slobodu poslovnog nastana, to se zakonodavstvo odnosi na ulaganja poduzeta radi financijskog ulaganja, bez namjere izvršavanja utjecaja na upravljanje i kontrolu nad poduzećem. Ono, slijedom toga, može odlučujuće utjecati na slobodno kretanje kapitala. Eventualna ograničenja slobode poslovnog nastana koja proizlaze iz navedenog propisa nisu neizbjegnu posljedicu ograničenja slobodnog kretanja kapitala i stoga ne opravdavaju autonomno ispitivanje tog propisa s obzirom na članak 49. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presudu od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 33. i navedenu sudsку praksu).

48 S obzirom na prethodno navedeno, nacionalnu mjeru o kojoj je riječ u glavnom postupku treba ispitati isključivo u pogledu članaka 63. i 65. UFEU-a.

Postojanje ograničenja slobodnog kretanja kapitala

49 Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da mjere zabranjene članom 63. stavkom 1. UFEU-a, kao ograničenja kretanja kapitala, uključuju mjere koje su takve naravu da mogu odvratiti nerezidente od ulaganja u državi članici ili pak rezidente te države članice od ulaganja u drugim državama (presude od 30. travnja 2020., Société Générale, C-565/18, EU:C:2020:318, t. 22. i navedena sudska praksa, i od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 36. i navedena sudska praksa).

50 Konkretno, nepovoljniji tretman prihoda uplaćenih nerezidentnim subjektima za zajednička ulaganja u jednoj državi članici, u odnosu na tretman rezerviran za prihode rezidentnih subjekata za zajednička ulaganja može odvratiti društva sa sjedištem u državi članici različitoj od navedene države članice od ulaganja u tu državu članicu i, slijedom navedenog, predstavlja ograničenje slobodnog kretanja kapitala načelno zabranjeno članom 63. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presudu od 13. studenoga 2019., College Pension Plan of British Columbia, C-641/17, EU:C:2019:960, t. 49. i navedenu sudsку praksu).

51 Oslobođenje od oporezivanja prihoda koje ostvari rezidentni subjekt za zajednička ulaganja nije takav nepovoljniji tretman, dok prihodi koje ostvari nerezidentni subjekt za zajednička ulaganja podliježu konanom porezu po odbitku (vidjeti u tom smislu presudu od 13. studenoga 2019., College Pension Plan of British Columbia, C-641/17, EU:C:2019:960, t. 50.).

52 U ovom se slučaju nacionalnim zakonodavstvom o kojem je riječ uvodi različiti tretman, i to ne s obzirom na državu rezidentnosti subjekta za zajednička ulaganja, nego s obzirom na pravni oblik navedenog subjekta. Naime, samo se subjekti za zajednička ulaganja koji su osnovani u skladu s ugovornim odnosom mogu koristiti oslobođenjem od poreza u uvjetima predviđenima tim zakonodavstvom.

53 U skladu s tekstrom članka 20.a četvrtog stavka Zakona o porezu na dohodak, nije se da se uvjet koji se odnosi na osnivanje fonda u skladu s ugovornim odnosom odnosi samo na inozemne fondove. Međutim, kao što to isti sud koji je uputio zahtjev i finska vlada, investicijski fondovi i posebni investicijski fondovi mogu se u skladu s finskim pravom osnovati samo u skladu s ugovornim odnosom, tako da je oslobođenje od poreza predviđeno navedenom odredbom rezervirano za subjekte za zajednička ulaganja osnovane u skladu s ugovornim odnosom,

neovisno o državi rezidentnosti tih subjekata.

54 U tom pogledu valja istaknuti da nacionalni propis koji se bez razlike primjenjuje na rezidentne i nerezidentne gospodarske subjekte može predstavljati ograničenje slobodnog kretanja kapitala. Naime, iz sudske prakse Suda proizlazi da tako i razlikovanje koje se temelji na objektivnim kriterijima može stvarno nepovoljno djelovati na prekogranične situacije (vidjeti presude od 30. siječnja 2020., Köln-Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, t. 55. i navedenu sudsku praksu i od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 39.).

55 To je osobito tako kada nacionalni propis koji se bez razlike primjenjuje na rezidentne i nerezidentne gospodarske subjekte porezne pogodnosti daje samo u situacijama u kojima subjekt ispunjava uvjete ili obveze koje su po svojoj prirodi ili stvarno svojstvene nacionalnom tržištu, tako da ih mogu ispuniti samo gospodarski subjekti prisutni na nacionalnom tržištu, a nerezidentni gospodarski subjekti koji imaju usporediva obilježja u pravilu ih ne ispunjavaju (presude od 30. siječnja 2020., Köln-Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, t. 56. i navedena sudska praksa, i od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 40.).

56 Kao što je to istaknuto u točki 53. ove presude, investicijski fondovi i posebni investicijski fondovi mogu se u Finskoj osnovati samo u skladu s ugovornim odnosom.

57 Doduše, budući da pravo Unije nije uskladeno u tom pogledu, države članice slobodno utvrđuju pravni oblik u skladu s kojim se na njihovu državnom području mogu osnovati fondovi.

58 Radi poticanja upotrebe posredovanja subjekata za zajednička ulaganja, države članice slobodne su također predviđeni poseban sustav oporezivanja koji se primjenjuje na te subjekte i na dividende i druge prihode koje oni primaju kao i definirati materijalne i formalne pretpostavke koje moraju biti ispunjene kako bi se ostvarilo pravo obuhvaćenosti takvim sustavom (vidjeti u tom smislu presudu od 30. siječnja 2020., Köln-Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, t. 43. i navedenu sudsku praksu).

59 Usto, slobodno kretanje kapitala ne može se razumjeti na način da je država članica dužna prilagoditi svoja porezna pravila s obzirom na porezna pravila druge države članice kako bi u svim situacijama osigurala oporezivanje koje uklanja svaku nejednakost koja proizlazi iz nacionalnih poreznih zakonodavstava, s obzirom na to da odluke koje porezni obveznik donese u pogledu ulaganja u drugoj državi članici za njega mogu biti, ovisno o slučaju, više ili manje povoljne, odnosno nepovoljne (presude od 7. studenoga 2013., K, C-322/11, EU:C:2013:716, t. 80. i navedena sudska praksa i od 30. siječnja 2020., Köln-Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, t. 72.).

60 Međutim, kao što je to, u biti, u tokama 53. i 54. svojeg mišljenja istaknuo nezavisni odvjetnik, kada država članica predviđi poreznu pogodnost u korist određenih subjekata za zajednička ulaganja, uvjeti u skladu s kojim se ta pogodnost dodjeljuje ne smiju inicirati ograničenje slobodnog kretanja kapitala (vidjeti u tom smislu presudu od 30. siječnja 2020., Köln-Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, t. 46.).

61 Međutim, uzimajući u obzir izostanak usklađivanja spomenutog u točki 57. ove presude, slobodno kretanje kapitala bilo bi lišeno svojih učinaka ako bi nerezidentni subjekt za zajednička ulaganja, osnovan u skladu s pravnim oblikom koji je dopušten ili se zahtijeva zakonodavstvom države?lanice u kojoj ima sjedište i u kojoj posluje u skladu s navedenim zakonodavstvom, bio lišen porezne pogodnosti u drugoj državi?lanici u kojoj ulaže samo na temelju?injenice da njegov pravni oblik ne odgovara pravnom obliku koji se zahtijeva za subjekte za zajednička ulaganja u toj državi?lanici.

62 Tu ocjenu ne dovodi u pitanje okolnost da se, u skladu s objašnjenjima finske vlade, u Finskoj dopušta osnivanje alternativnih investicijskih fondova, u smislu Direktive 2011/61, u skladu sa statutom i da ti fondovi imaju pravo ulagati u nekretnine, pri čemu se ipak ne mogu koristiti oslobođenjem od poreza predviđenim u članku 20.a Zakona o porezu na dohodak.

63 Naime, subjekti za zajednička ulaganja sa sjedištem u Finskoj mogu imati pravni oblik koji im omogućava korištenje oslobođenjem od poreza, dok nerezidentni subjekti za zajednička ulaganja podliježu uvjetima koji se zahtijevaju zakonodavstvom države?lanice u kojoj se nalazi njihovo sjedište.

64 Stoga, iako uvjet u vezi s osnivanjem u skladu s ugovornim odnosom ne čini uvjet koji mogu ispuniti samo rezidentni subjekti za zajednička ulaganja, navedenim se uvjetom potonjima ipak daje prednost u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja osnovane u skladu sa statutom, na temelju zakonodavstva države?lanice u kojoj se nalazi njihovo sjedište.

65 Iz toga slijedi da takvo zakonodavstvo može odvratiti nerezidentne subjekte za zajednička ulaganja od toga da ulažu u nekretnine u Finskoj i stoga čini ograničenje slobodnog kretanja kapitala koje je, načelno, zabranjeno člankom 63. UFEU-a.

66 S obzirom na tu?injenicu, u skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a) UFEU-a, odredbe članka 63. UFEU-a ipak ne narušavaju pravo država?lanica da primjenjuju odgovarajuće odredbe svojeg poreznog zakonodavstva kojima se pravi razlika između poreznih obveznika koji nisu u istom položaju u pogledu mjesta boravišta ili mjesta ulaganja svojeg kapitala.

67 Iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da se članak 65. stavak 1. točka (a) UFEU-a, s obzirom na to da predstavlja odstupanje od temelnog načela slobodnog kretanja kapitala, mora usko tumačiti. Prema tome, ta se odredba ne može tumačiti u smislu da je svako porezno zakonodavstvo koje uključuje razlikovanje poreznih obveznika prema mjestu boravišta ili državi u kojoj ulažu svoj kapital automatski u skladu s Ugovorom (presuda od 26. veljače 2019., X (Društva posrednici sa sjedištem u trećim državama), C-135/17, EU:C:2019:136, t. 60. i navedena sudska praksa).

68 Naime, razlike u tretmanu dopuštene člankom 65. stavkom 1. točkom (a) UFEU-a ne smiju – prema stavku 3. tog članka – biti sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničenja. Sud je tako presudio da takve razlike u tretmanu mogu biti dopuštene samo ako se odnose na situacije koje nisu objektivno usporedive ili, u suprotnom slučaju, ako su opravdane važnim razlogom u općem interesu (presuda od 26. veljače 2019., X (Društva posrednici sa sjedištem u trećim državama), C-135/17, EU:C:2019:136, t. 61. i navedena sudska praksa).

Postojanje objektivno usporedivih situacija

69 Iz sudske prakse Suda proizlazi da usporedivost situacije s prekograničnim elementom i unutarnje situacije u državi?lanici treba ispitivati vodeći računa o svrsi predmetnih nacionalnih odredaba te o njihovu predmetu i sadržaju (presuda od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-

478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 47. i navedena sudska praksa).

70 Usto, samo se relevantni kriteriji razlikovanja utvrđeni predmetnim propisom moraju uzeti u obzir kako bi se ocijenilo odražava li različit tretman koji proizlazi iz takvog propisa situacije koje su objektivno različite (presuda od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 48. i navedena sudska praksa).

71 U ovom slučaju, finska vlada navodi, s jedne strane, da je cilj oslobođenja od poreza predviđenog u članku 20.a Zakona o porezu na dohodak izbjegavanje dvostrukog oporezivanja prihoda koji potječu od ulaganja i nastojanje da porezni tretman ulaganja izvršenih posredstvom fonda bude jednak tretmanu izravnih ulaganja. U skladu s tom odredbom, porezni tretman određen je pravnim oblikom subjekta i ovisi o tome provodi li se oporezivanje kako na razini subjekta, tako i na razini njegova vlasnika, kao što je to slučaj kad je riječ o dioničkim društvima, ili do oporezivanja dolazi samo na razini vlasnika, kao što je to slučaj kad je riječ o komanditnim društvima, investicijskim fondovima i posebnim investicijskim fondovima.

72 S druge strane, ta vlada ističe da subjekt za zajednička ulaganja osnovan u skladu sa statutom i posebni investicijski fond finskog prava, osnovan u skladu s ugovornim odnosom, nisu u usporedivoj situaciji, uzimajući u obzir cilj zaštite ulaganja u slučaju stečaja fondova, koji se nastoji postići Zakonom o investicijskim fondovima (213/2019) i Zakonom o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova (162/2014).

73 Međutim, u tom pogledu kao prvo treba istaknuti da, u pogledu ciljeva kojima se nastoji izbjegavati dvostruko oporezivanje prihoda od ulaganja i porezno tretirati ulaganja izvršena neizravnim putem, posredstvom fonda, na jednak način kao i izravna ulaganja, to što je subjekt za zajednička ulaganja osnovan u skladu sa statutom ne stavlja ga nužno u situaciju koja je različita od one subjekta za zajednička ulaganja osnovanog u skladu s ugovornim odnosom.

74 Naime, takvi se ciljevi mogu postići i kada je subjekt za zajednička ulaganja osnovan u skladu sa statutom, ali se u državi članici u kojoj se nalazi njegovo sjedište koristi oslobođenjem od poreza na dohodak ili sustavom porezne transparentnosti.

75 Taj je element, uostalom, potvrđen i okolnošću koju ističe finska vlada, a to je da, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, alternativni investicijski fond osnovan u skladu sa statutom podrazumijeva oporezivanje dohodaka kako na razini tog fonda, tako i na razini ulaganja, dok u pogledu fonda osnovanog u skladu s ugovornim odnosom do oporezivanja dolazi samo na razini ulaganja.

76 Kao drugo, kad je riječ o razmatranjima finske vlade u vezi s većom zaštitom ulaganja koja navodno proizlazi iz osnivanja investicijskog fonda u skladu s ugovornim odnosom, treba istaknuti da, iako se tim razmatranjima iznose razlozi za koje je moguće da su naveli nacionalnog zakonodavca da zahtijeva da se rezidentni investicijski fondovi osnivaju u tom obliku, takva razmatranja ne omogućavaju da se na objektivan način razlikuje subjekte za zajednička ulaganja osnovane u skladu s ugovornim odnosom od onih osnovanih u drugom pravnom obliku, a u pogledu oslobođenja od poreza na dohodak dodijeljenog članku 20.a Zakona o porezu na dohodak.

77 Stoga valja smatrati da se, u pogledu nacionalnih odredaba ?iji je predmet oslobo?enje od poreza kojim se nastoji porezno izjedna?iti ulaganja posredstvom fonda s izravnim ulaganjima, nerezidentni subjekt za zajedni?ka ulaganja, koji je osnovan u skladu sa statutom i koristi se oslobo?enjem od poreza na dohodak ili sustavom porezne transparentnosti u svojoj državi rezidentnosti, nalazi u situaciji koja je usporediva sa situacijom rezidentnog investicijskog fonda osnovanog u skladu s ugovornim odnosom.

78 U tim okolnostima valja ispitati može li se ograni?enje uspostavljeno zakonodavstvom o kojem je rije? opravdati važnim razlozima u op?em interesu.

Postojanje važnog razloga u op?em interesu

79 Valja podsjetiti na to da se, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, ograni?enje slobodnog kretanja kapitala može dopustiti ako je opravdano važnim razlozima u op?em interesu, u mjeri u kojoj je prikladno za jam?enje ostvarenja postavljenog cilja i ako ne prekora?uje ono što je nužno za njegovo ostvarenje (presuda od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 60. i navedena sudska praksa).

80 U ovom slu?aju, iz navoda suda koji je uputio zahtjev, a koji se odnose na pripremne akte ?lanka 20.a Zakona o porezu na dohodak proizlazi da je navedena odredba donesena u svrhu poboljšanja predvidljivosti oporezivanja, pove?anja pravne sigurnosti, uklanjanja administrativnih optere?enja i osiguranja nenarušenog tržišnog natjecanja izme?u rezidentnih i nerezidentnih investicijskih fondova.

81 Finska vlada isti?e da je ograni?avanje oslobo?enja od poreza predvi?enog u ?lanku 20.a Zakona o porezu na dohodak na posebne investicijske fondove osnovane u skladu s ugovornim odnosom opravdano važnim razlozima u op?em interesu koji se odnose na u?inkovitost poreznog nadzora i naplate poreza, kao i na potrebu osiguranja uskla?enosti poreznog sustava.

82 Ta vlada naglašava da se tom odredbom, u preciznim i nediskriminiraju?im uvjetima, odstupa od op?eg pravila o oporezivanju posebnih investicijskih fondova, ?ime se omogu?uje osiguravanje u?inkovitosti poreznog nadzora i naplate poreza.

83 Kad je rije? o uskla?enosti poreznog sustava, navedena vlada isti?e da se oslobo?enje od poreza predvi?eno navedenom odredbom odnosi na posebne investicijske fondove u smislu finskog zakonodavstva i na sve s njima izjedna?ene inozemne fondove. Fond osnovan u obliku društva bit ?e izjedna?en s finskim dioni?kim društвom, koje tako?er podliježe porezu na prihod koji potje?e iz djelatnosti ulaganja.

84 U tom pogledu valja napomenuti, kao prvo, da, u skladu s na?elom pravne sigurnosti, u podru?jima obuhva?enima pravom Unije pravna pravila država ?lanica moraju biti oblikovana nedvosmisleno kako bi se osobama o kojima je rije? omogu?ilo poznavanje njihovih prava i obveza na jasan i precizan na?in te nacionalnim sudovima omogu?ilo osiguranje njihova poštovanja (presuda od 15. travnja 2021., Finanzamt für Körperschaften Berlin, C-868/19, neobjavljena, EU:C:2021:285, t. 50. i navedena sudska praksa).

85 Me?utim, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u to?kama 97. i 99. svojeg mišljenja, ciljem pravne sigurnosti ne može se opravdati ograni?enje sloboda kretanja. Naime, kad bi to bio slu?aj, države ?lanice mogle bi nametati takva ograni?enja, sve dok su ona uobli?ena na nedvosmislen na?in.

86 Kao drugo, kad je rije? o cilju kojim se nastoji osigurati nenarušeno tržišno natjecanje

izme?u rezidentnih i nerezidentnih investicijskih fondova, on bi doveo do prihv?anja toga da je nepovoljan porezni tretman subjekata za zajedni?ka ulaganja osnovanih u skladu sa statutom opravdan ?injenicom da, u drugim državama ?lanicama, ti subjekti imaju povoljniji tretman od onog koji se primjenjuje na finske investicijske fondove osnovane u skladu s ugovornim odnosom.

87 Me?utim, iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da nepovoljan porezni tretman protivan jednoj od temeljnih sloboda nije mogu?e opravdati postojanjem drugih poreznih pogodnosti, ?ak i ako se prepostavi da te pogodnosti postoje (presuda od 9. listopada 2014., van Caster, C-326/12, EU:C:2014:2269, t. 31. i navedena sudska praksa).

88 Kao tre?e, kad je rije? o nužnosti jam?enja u?inkovitosti poreznog nadzora, na koju se poziva finska vlada, takva nužnost ?ini važan razlog od op?eg interesa koji može opravdati ograni?enje slobode kretanja kapitala (vidjeti u tom smislu presudu od 9. listopada 2014., van Caster, C-326/12, EU:C:2014:2269, t. 46. i od 22. studenoga 2018., Huijbrechts, C-679/17, EU:C:2018:940, t. 36.). Isto tako, potreba osiguranja u?inkovite naplate poreza ?ini legitiman cilj kojim se može opravdati ograni?enje temeljnih sloboda (presuda od 22. studenoga 2018., Sofina i dr., C-575/17, EU:C:2018:943, t. 67.).

89 Me?utim, da bi se osigurala u?inkovitost poreznog nadzora, porezna uprava može zahtijevati od poreznog obveznika da podnese dokaze koje ona smatra potrebnima za ocjenu pitanja jesu li ispunjeni uvjeti propisani predmetnim zakonodavstvom za dodjelu porezne pogodnosti i, posljedi?no, treba li dodijeliti zatraženu pogodnost (vidjeti po analogiji presudu od 27. sije?nja 2009., Persche, C-318/07, EU:C:2009:33, t. 54.), kao i da bi se osigurala u?inkovita naplata poreza.

90 U pogledu administrativnog optere?enja koji bi porezna uprava države ?lanice nadležne za oporezivanje morala snositi zbog mogu?nosti da porezni obveznici podnose informacije radi dokazivanja da su navedeni uvjeti ispunjeni, valja istaknuti da administrativne poteško?e nisu same po sebi dovoljno opravdanje za prepreku slobodnom kretanju kapitala (vidjeti u tom smislu presudu od 9. listopada 2014., van Caster, C-326/12, EU:C:2014:2269, t. 56. i navedenu sudsку praksu).

91 Kao ?etvrto, Sud je ve? presudio da potreba o?uvanja uskla?enosti poreznog sustava može opravdati zakonodavstvo kojim se ograni?avaju temeljne slobode (presuda od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 65. i navedena sudska praksa).

92 Me?utim, da bi argument utemeljen na tom opravdanju bio uspješan, u skladu s ustaljenom sudscom praksom, treba utvrditi postojanje izravne veze izme?u odnosne porezne pogodnosti i naknade za tu pogodnost u obliku odre?ene porezne obveze, pri ?emu izravan karakter te veze treba ocijeniti s obzirom na cilj predmetnog propisa (presuda od 16. prosinca 2021., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, t. 66. i navedena sudska praksa).

93 U ovom slu?aju, finska vlada nije dokazala da je porezna pogodnost dodijeljena investicijskim fondovima osnovanim u skladu s ugovornim odnosom kompenzirana odre?enim poreznim davanjem, ?ime se opravdava isklju?enje nerezidentnih subjekata za zajedni?ka ulaganja osnovanih u skladu sa statutom iz korištenja tom pogodnosti.

94 Uzimaju?i u obzir prethodno navedeno, na prethodno pitanje treba odgovoriti da ?lanke 63. i 65. UFEU-a treba tuma?iti na na?in da im se protivi nacionalno zakonodavstvo kojim se – time što se njime korištenje oslobo?enjem od poreza u odnosu na prihode od najamnine i na dobit od otu?enja nekretnina ili dionica dioni?kih društava koja su vlasnici nekretnina ograni?ava samo na investicijske fondove osnovane u skladu s ugovornim odnosom – iz korištenja tim oslobo?enjem isklju?uje nerezidentni alternativni investicijski fond osnovan u skladu sa statutom, iako potonji

fond, koji se u državi ?lanici u kojoj ima sjedište koristi sustavom porezne transparentnosti, nije obveznik poreza na dohodak u toj državi ?lanici.

Troškovi

95 Budu?i da ovaj postupak ima zna?aj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odlu?i o troškovima postupka. Troškovi podnošenja o?itovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadokna?uju se.

Slijedom navedenog, Sud (drugo vije?e) odlu?uje:

?lanke 63. i 65. UFEU-a treba tuma?iti na na?in da im se protivi nacionalno zakonodavstvo kojim se – time što se njime korištenje oslobo?enjem od poreza u odnosu na prihode od najamnine i na dobit od otu?enja nekretnina ili dionica dioni?kih društava koja su vlasnici nekretnina ograni?ava samo na investicijske fondove osnovane u skladu s ugovornim odnosom – iz korištenja tim oslobo?enjem isklju?uje nerezidentni alternativni investicijski fond osnovan u skladu sa statutom, iako potonji fond, koji se u državi ?lanici u kojoj ima sjedište koristi sustavom porezne transparentnosti, nije obveznik poreza na dohodak u toj državi ?lanici.

Potpisi

* Jezik postupka: finski